

C. Standarddosis (behandlingshyppighed)

Den anden del af målsætningen i pesticidhandlingsplanen om en reduktion i forbruget er at reducere behandlingshyppigheden med bekæmpelsesmidler. Behandlingshyppigheden er et statistisk mål baseret på antal standarddoser delt med det samlede areal. Behandlingshyppigheden angiver det gennemsnitlige antal gange årligt, det er muligt at behandle det samlede dyrkede landbrugsareal i omdrift med den mængde bekæmpelsesmidler, der er solgt til formålet anvendt i standarddoser.

Behandlingshyppigheden udtrykker det forhold, at nogle bekæmpelsesmidler er biologisk aktive i meget små mængder, og som følge deraf kan anvendes i væsentlig lavere doser end andre midler. Den miljømæssige påvirkning fra bekæmpelsesmidler kan således forøges, selvom det mængdemæssige forbrug reduceres.

Behandlingshyppigheden er imidlertid ikke et mål, der direkte kan afgiftsbelægges. Derimod kunne man evt. benytte standarddosis, der netop er basis for beregningen af behandlingshyppigheden. Mulighederne for dette beskrives i det følgende.

For hvert produkt er der oplysninger om dosis ved behandlingen. Denne dosis er som udgangspunkt fastsat af producenten og er producentens vurdering af, hvor meget der skal til, før midlet får den lovede effekt. Dosis varierer mellem forskellige afgrøder og angrebets styrke. I praksis vil der blive sprøjtet på gunstige tidspunkter, og der kan derfor ofte benyttes væsentligt mindre end den anbefalede dosis. Hvis sprøjtebetingelserne er optimale vil det i mange situationer være muligt at opnå den samme bekæmpelseeffekt helt ned til 1/3 standarddosis. Én standarddosis kan endvidere splittes op i flere sprøjtninger, men der ville kun blive betalt afgift én gang.

Den enhed en standarddosis angives i er imidlertid ikke entydig. Det normale er en angivelse af mængden i kg/ha eller l/ha, men standarddosis kan også angives pr. træ etc. i forbindelse med f.eks. frugtavl.

En afgift pr. standarddosis vil reducere sprøjteintensiteten efter det statistiske mål behandlingshyppigheden. De midler, der vil blive anvendt, vil dog tendere mod at være mere persistente og bredtvirkende, hvorved en større del af floraen eller faunaen vil blive påvirket. Dette betyder, at en afgift direkte på standarddosis kan være miljømæssigt betænkelig.

Det er endvidere tvivlsomt, om standarddosis kan benyttes som afgiftsgrundlag. For det første kan en standarddosis ikke fastlægges entydigt. Afgiftsgrundlagets størrelse bliver derfor afhængigt af administra-

tive afgørelser, hvilket ikke er i overensstemmelse med de krav, der stilles til et afgiftsgrundlag. Derfor skulle standarddosis anføres i loven for hvert af de godt 800 godkendte produkter. Ved godkendelse af nye produkter skulle loven ændres.

For det andet vil der være en tendens til, at producenterne vil overvurdere, hvor meget aktivt stof, der skal anvendes pr. ha. Derved kan man reelt reducere afgiftsbetalingen, såfremt produkterne i praksis kan benyttes i mindre dosis. En kontrol af dette vil være vanskelig set fra myndighedernes side.

Hertil kommer, at der for nogle midler, der bruges i væksthuse, frugtavl m.v. reelt ikke er fastsat standarddoser.

En afgift vil således kun vanskeligt kunne baseres på standarddosis. For det første kan de praktiske problemer ikke løses. For hvert enkelt af de godt 800 godkendte bekæmpelsesmidler skal der træffes et valg om afgiftsgrundlaget. Dette valg vil påvirke størrelsen af afgiften for det enkelte produkt og igen have fordelingsmæssige konsekvenser for de forskellige driftstyper og leverandører af bekæmpelsesmidler. For det andet vil en sådan afgift kunne være direkte betænkelig ud fra et miljøhensyn, da den tilskynder til brug af stærkere, mere bredt virkende og længerevarende midler.

4. Den foreslåede afgiftsforhøjelse

Da der endnu ikke er udviklet indikatorer, der med tilstrækkelig sikkerhed kan rangordne bekæmpelsesmidlernes miljø- og sundhedsmæssige belastning, og da behandlingshyppigheden ikke på nuværende tidspunkt vurderes at kunne opfylde de krav, der må stilles til et afgiftsgrundlag, foreslås det i nærværende forslag, at afgiften af bekæmpelsesmidler forhøjes og fortsat baseres fuldt ud på værdien af bekæmpelsesmidlerne. Regeringen er dog optaget af, at afgiftsgrundlaget for pesticidafgiften skal være så miljøbelastningsorienteret som muligt. Mulighederne for en omlægning af afgiftsgrundlaget vil derfor fortsat løbende blive vurderet, som det fremgår af aftalen om en forhøjelse af afgiften af bekæmpelsesmidler i forbindelse med forliget om finansloven for 1998.

En værdiafgift indeholder relativt få afgiftstekniske spørgsmål. En afgift af detailværdien giver et mindre manipulerbart afgiftsgrundlag, men er mere belastende at administrere end en engrosafgift. Ved høje afgifter bør man benytte en afgift af detailværdien, da afgiften bliver mere robust, og de højere administrative omkostninger står mål med den større adfærdsvirkning.